

iets zeer-eigens te kunnen geven. Hetzelfde geldt natuurlijk voor de interieurs dier twee categorieën van landhuizen. Men zie in dit verband de foto van de eetkamer in het landhuis te Helmond (afb. 3) en die van de traphal in het jachthuis te Rockanje (afb. 10). In deze beide interieurs valt schoonheid te genieten, maar schoonheid van geheel verschillende aard. In het eerstgenoemde interieur leeft de kunstenaar die deze schoonheid schiep. Het is zijn geest, zijn intellect en zijn gevoel dat van buffet, tafels en stoelen gebruiksvoorwerpen van weloverwogen en voor een ieder verstaanbare constructie en bedoeling maakte, mooi van verhouding en sierlijk van lijn. De betimmering, de intimiteit verhoogende zithoek bij den open haard, de in de lichtgetinte wanden ongepleisterd gelaten baksteen onder de einden der moerbinten, — even uitdrukking gevend aan het door den muur gedragen

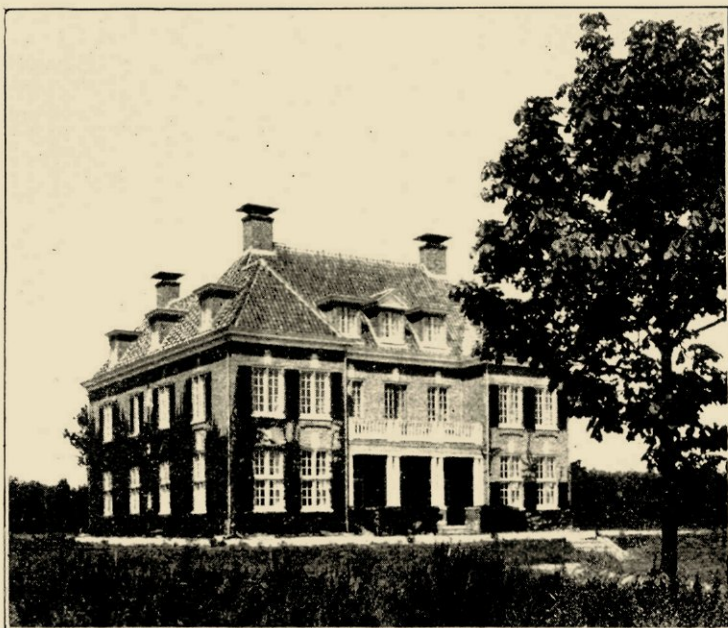
zijn dier balken —, het is alles zijn, individueel werk. — In het laatstgenoemde interieur leeft de geest van vergane tijden, die, — hoe goed begrepen ook door den bouwmeester, die de schoonheid dier tijden herschiep —, niets gemeen heeft met den geest van dezen tijd, welken laatsten de kunstenaar van dezen tijd heeft uit te beelden.

Voor dit interieur moesten passende meubels gezocht, of... gemaakt worden, Wat hiervan te denken? Iets, dat neerkomt op hetgeen de architect de Clercq in het weekblad „De Amsterdammer” van 19 Maart '16 schreef over de tegenwoordig door velen

ingeslagen richting bij het inrichten van hun huis, met name: meubileering met antieke of namaak-antieke meubels:

„...Wel verre van in te zien dat een zoodanige richting blijk geeft van weinig originaliteit, weinig pulseerend leven, weinig vertrouwen in persoonlijk inzicht en eigen tijd, — wordt deze weg ingeslagen om een zekere algemeene ontwikkeling, een zekere familie- en kunst-traditie voor te wenden. Het verzamelen van fraaie voortbrengselen der oude kunstnijverheid is verdedigbaar, doch reeds zeer moeilijk, omdat er wel degelijk ook leelijk-antiek bestaat, omdat er veel

zwendel onder voorkomt en bovendien het moderne leven aan die voorwerpen dikwijls andere eischen stelt dan waaraan zij kunnen voldoen. Veel minder waarde is nog te hechten aan gecopieerde oude bouwkunst of kunstnijverheid, al zijn deze ook gevolgd naar de beste voorbeelden, hetgeen o.m. hier-

AFB. 12. JACHTHUIS „OLAERTSDUYN” TE ROCKANJE,
GEB. IN 1910.

uit blijkt dat een kunstzinnig man wel zal nalaten op het gebied van schilder- en beeldhouwkunst zich te omringen met copieën van oude meesters. Is het niet duidelijk dat de zusterkunsten bouwkunst en kunstnijverheid dezelfde maatstaf mogen eischen?”

Wat er echter ook van Hanrath's niet steeds volgehouden modern streven te zeggen valt, — al zijn werk, hetzij modern, hetzij naar oude voorbeelden gemaakt of daarop direkt geïnspireerd, geeft eenzelfde indruk van welverzorgdheid en van weloverwogenheid. Dat het weloverwogene een gemis aan